

Dyslexiebeleid Griendencollege

Inleiding

In deze notitie is beschreven op welke wijze het Griendencollege haar leerlingen met dyslexie voldoende ondersteuning biedt.

In 2005 verscheen het Dyslexie Protocol, een initiatief van het ministerie van OC&W. Dit Protocol is in het dyslexiebeleid van het Griendencollege verwerkt.

Het doel van dit protocol is: het ontwikkelen van een instrument waardoor dyslectische leerlingen het onderwijs kunnen volgen dat bij hen past en waardoor de zogenaamde "afstroom" van deze leerlingen naar een lager niveau wordt voorkomen. Deze doelstelling past goed bij de visie van het Griendencollege.

Een dyslectische leerling ervaart het effect van zijn/haar leren vaak niet in relatie tot de geïnvesteerde inzet. De visie op leren van het Griendencollege is echter dat van echt leren sprake is als hij of zij verbanden gaat zien en het zinvolle effect van leren ervaart. De school wil een lijn uitzetten die de leerling inspireert tot het actieve gebruik van zijn of haar leervermogens en talenten. De leraar zal hem of haar daarbij ondersteunen door respect te tonen en waardering voor de leerbereidheid en de inzet van deze leerling.

Dyslexie

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.

Dyslectische leerlingen in het voortgezet onderwijs kunnen problemen hebben met:

- lezen en/of spellen op woordniveau in het Nederlands en in de moderne vreemde talen (nieuwe klank-teken koppelingen, ingewikkelde spellingafspraken)
- het snel en accuraat lezen van teksten bij alle vakken
- het snel en accuraat spellen bij functioneel schrijven bij alle vakken
- het maken van verslagen

Bij dyslectische leerlingen kunnen zich ook andere problemen voordoen bij andere vaardigheden dan alleen het lezen en spellen, zoals faalangstverschijnselen, "hekel" aan talige vakken, teruglopen van de motivatie. Niet al deze problemen doen zich in gelijke mate bij een individuele leerling voor. Bij dyslexie is altijd sprake van een individueel profiel.

Concrete resultaten betekenen voor een dyslecticus:

- een voldoende halen voor een vak,
- overgaan naar een volgende klas,
- een examen halen of voldoende voorbereid zijn op een vervolgopleiding of beroep.

Ook leert de dyslecticus om te gaan met zijn of haar probleem. Dit heeft ook effect op het leren functioneren binnen stages en de toekomstige werksituatie. Het kunnen omgaan met je leerproblemen heeft wel degelijk effect op het functioneren. Doel is om de leerling in overeenstemming met zijn/haar capaciteiten te laten functioneren.

De signaleringsfase

De gegevens van de basisschool van alle aangemelde leerlingen zijn van groot belang. Deze worden kort na de aanmelding in kaart gebracht: gearhiveerd in het OKR (OnderwijsKundig Rapport) en genoteerd op screeningslijsten.

De leerlingen met een dyslexieverklaring worden in kaart gebracht. Aan het begin van het schooljaar worden de vakdocenten door mentoren geïnformeerd, dyslexieverklaringen worden aan het papieren dossier toegevoegd en de gegevens worden in het LVS (Leerling Volg Systeem) Magister, onder de tab "kenmerken", vastgelegd.

Eveneens wordt er aan het begin van het schooljaar een handelingsplan gemaakt door de mentor, in dit handelingsplan staan de begeleidingsaspecten die belangrijk zijn voor de docenten. Dit handelingsplan wordt door het jaar heen besproken en zo nodig aangevuld als er veranderingen plaatsvinden.

Aan het begin van het eerste leerjaar wordt bij de leerlingen een dictee, een Gesiwo (woordenschattoets) en een Diataaltoets afgenomen. Deze toetsen geven ons inzicht in hoe de leerling scoort op de deelgebieden spelling, begrijpend lezen en woordenschat.

Naar aanleiding van deze toetsen wordt gekeken welke leerlingen er uitspringen. Deze leerlingen worden of doorverwezen naar remediale ondersteuning of zij krijgen opnieuw een ander maatwerk-lessentraject aangeboden.

Bij de leerlingen bij wie op grond van de afgenomen testen dyslexie wordt vermoed, wordt een verkort onderzoek afgenomen door de remedial teacher. Dit onderzoek leidt niet tot een officiële dyslexieverklaring. Het verslag is bedoeld voor intern gebruik. De ouders worden daarover geïnformeerd.

Wanneer ouders een dyslexieverklaring voor hun zoon/dochter willen hebben, dienen zij zelf extern een onderzoek te laten verrichten. Zij kunnen daarbij gebruikmaken van de samenwerking van de school met verschillende externe instanties. Voor faciliteiten bij het eindexamen bij het vervolgonderwijs, zoals het M.B.O., is een verklaring wel nodig.

De volgende faciliteiten gelden voor dyslectische leerlingen.

- Leerlingen met een dyslexieverklaring of waarbij een sterk vermoeden is van dyslexie krijgen een begeleidingskaart, met daarop tips voor de leerling en aanwijzingen voor de docenten. De tekst van de kaart staat integraal opgenomen in het LVS.
- De vakdocent zorgt dat de taken met instructie duidelijk op papier staan voor de dyslectische leerling.
- Overhoringen en proefwerken worden aangeboden in een duidelijke lay-out en in een duidelijk lettertype, Verdana 12.
- Leerlingen krijgen indien nodig extra tijd bij het maken van toetsen. spellingfouten worden niet meegeteld als het gaat om werk waar spelling niet wordt getoetst.
- Bij het eindexamen bestaat de mogelijkheid dat dyslectische leerlingen met een officiële verklaring extra faciliteiten krijgen, dit is in overleg met de mentor en Remedial Teacher, deze examenfaciliteiten worden in oktober van het vierde leerjaar vastgelegd, denk bijvoorbeeld aan het gebruik van het programma Kurzweil.
- Er wordt op het Griendencollege vanaf leerjaar 2011-2012 gewerkt met het computerprogramma Kurzweil 3000, versie 10. In dit jaar kunnen de leerlingen op school met een laptop werken. De leerboeken van de leerlingen zijn ingescand, zodat de dyslectische leerlingen deze boeken kunnen beluisteren met behulp van Kurzweil.

Omgang in de klas:

- De mentor ziet erop toe dat de planning van de leerling gevolgd wordt.
- deze leerlingen worden zo mogelijk vooraan in de klas geplaatst, zodat oogcontact mogelijk is.
- de docenten hebben in de lessituatie een positieve houding in de bejegening van deze leerlingen.
- taalzwakke en dyslectische leerlingen krijgen geen onverwachte voorleesbeurten.

Verdere maatregelen:

- Naast bovenstaande faciliteiten begeleidt de school leerlingen met een speciale didactische hulpvraag. Afhankelijk van de ernst, bijkomende factoren en noodzaak kan dat in de klassensituatie of buiten de klas in kleine groepjes plaatsvinden. Dat laatste gebeurt, als de hulp in de klas niet effectief genoeg blijkt te zijn, deze sessies worden naderhand geëvalueerd.
- Vanaf het leerjaar 2011-2012 is er de mogelijkheid om door middel van een huurkoopovereenkomst in het bezit komen van een laptop. Ook mogen leerlingen gebruik maken van een Reading Pen, daisyspeler etc.
- Als de behoefte blijkt, worden o.l.v. de Remedial Teacher in de brugklas groepjes geformeerd, waarin leerlingen met dyslexie hun ervaringen kunnen delen en elkaar tips aan de hand kunnen doen om zo goed mogelijk met hun handicap om te gaan. Als in de hogere leerjaren de wens ontstaat dit te continueren, kunnen deze groepjes ook in de hogere leerjaren bij elkaar komen.
- In 2011-2012 wordt er een dyslexielab opgericht. De betreffende leerlingen kunnen desgewenst in het dyslexielab, ervaringen opdoen met ondersteunende software.

Dispensatie van vreemde talen.

Het is bij hoge uitzondering mogelijk dat een dyslectische leerling een tweede moderne vreemde laat vallen, dit geldt niet voor Engels. Dit gebeurt dan in overleg met de Remedial Teacher. Wanneer ontheffing van Duits of Frans wordt toegekend, wordt schriftelijk vastgesteld waaraan de leerling in de vrijgekomen tijd gaat werken. Dit zal in de meeste gevallen gaan om Nederlands en Engels. Het doel moet zijn: bevordering naar de hogere klas en het bereikbaar houden van de passende vervolgstudie op het ROC.

De rol van de docent:

De docent is op de hoogte van het dyslexiebeleid van de school. Hij/zij houdt zich aan de afspraken die met een dyslectische leerling zijn gemaakt en houdt zich aan de richtlijnen van de school. Hij /zij is op de hoogte van de ernst van de problematiek en besteedt ieder jaar minimaal een studiemiddag om zijn/haar deskundigheid te bevorderen.

De rol van de leerling:

De leerling is zich ervan bewust dat hij/zij vanwege zijn/haar leerbelemmering zich meer zal moeten inzetten om hetzelfde resultaat te kunnen halen als leerlingen die niet dyslectisch zijn. Hij/zij is bereid de

handvatten die hij/zij krijgt aangereikt om met dyslexie om te gaan te gebruiken.

De rol van de ouders:

Ouders stimuleren hun zoon/dochter om ondanks zijn/haar dyslexie op het juiste niveau te presteren. Zij ondersteunen de school in het vastgestelde beleid. De mogelijkheid bestaat om deel te nemen aan een oudergroep van ouders van kinderen met dyslexie.

De rol van het team

Jaarlijks zal het beleid op het geven van passend onderwijs aan kinderen met een leerbelemmering moeten worden geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Er dient een (na)scholingsplan te komen voor alle docenten van de school. Dit in het kader van de jaartaakinvulling en het op peil houden van kennis en vaardigheden.